

Képfeldolgozás – jól párhuzamosítható

B. Wilkinson, M. Allen: „Parallel Programming”, Pearson Education Prentice Hall, 2nd ed., 2005. könyv 12. fejezete alapján

Vázlat

- A képfeldolgozás olyan alkalmazási terület, amely számos lehetőséget biztosít párhuzamosításra

Témakörök:

- Alacsonyszintű műveletek: simítás, hisztogram, éldetektálás
- Hough transzformáció egyenes detektáláshoz

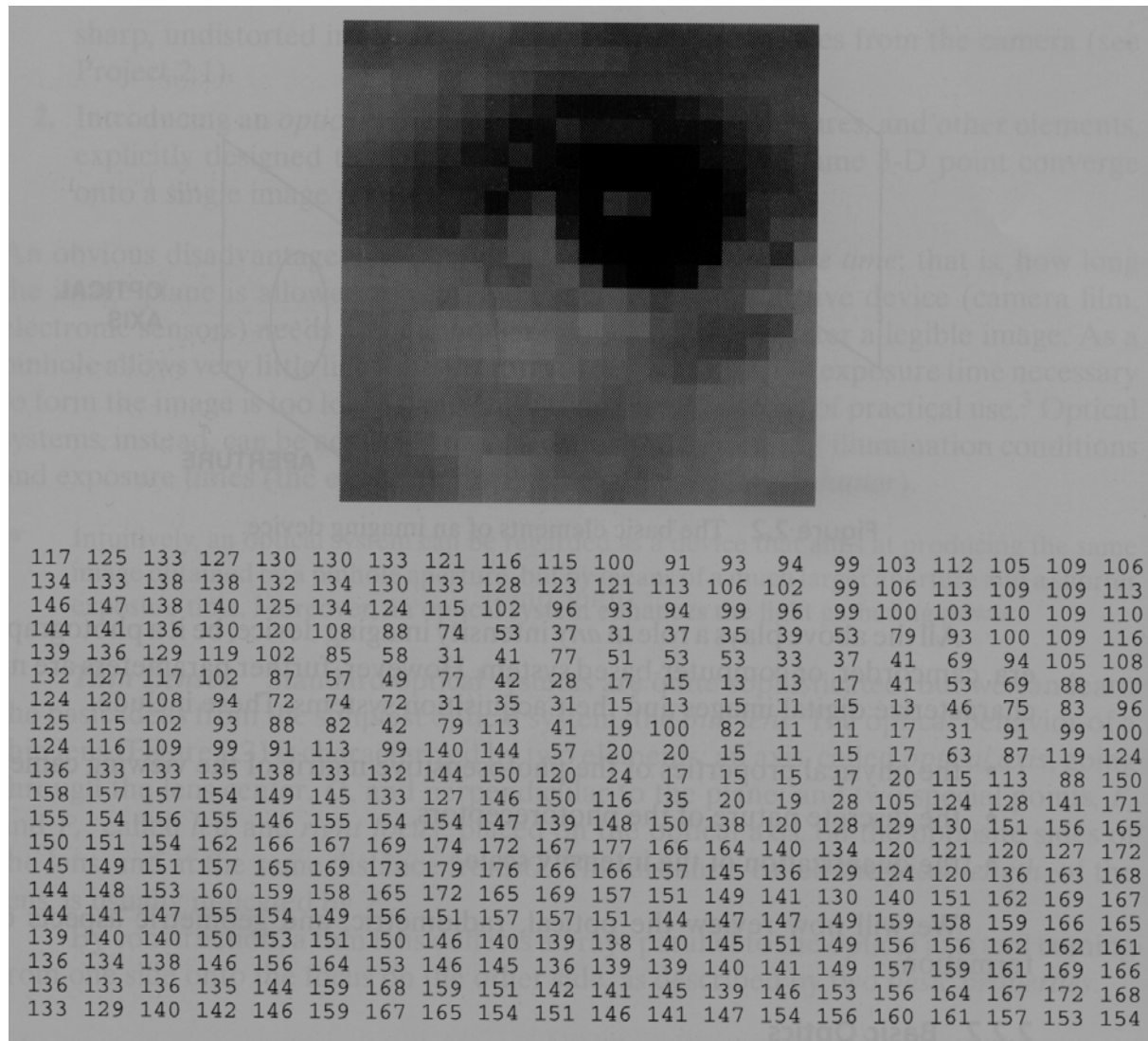
Mi a képfeldolgozás?

- A képfeldolgozás a jelfeldolgozás része, amely képekkel foglalkozik
- Célja: a kép minőségének javítása az ember, vagy további számítógépes feldolgozás számára
- Kép – Képfeldolgozás – “Jobb” kép

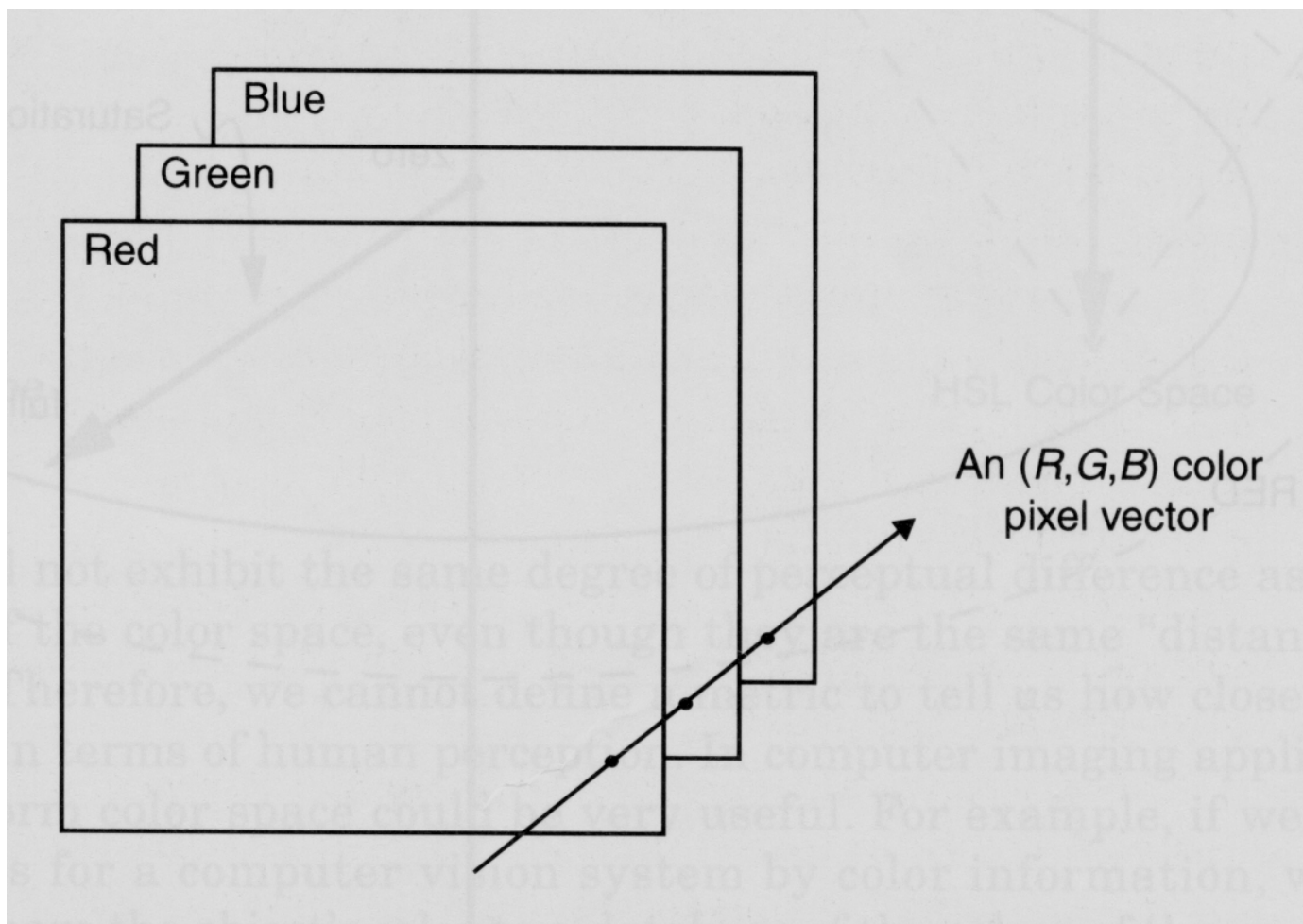
Képfeldolgozás nehézségei

Képek ábrázolása

Színes képek

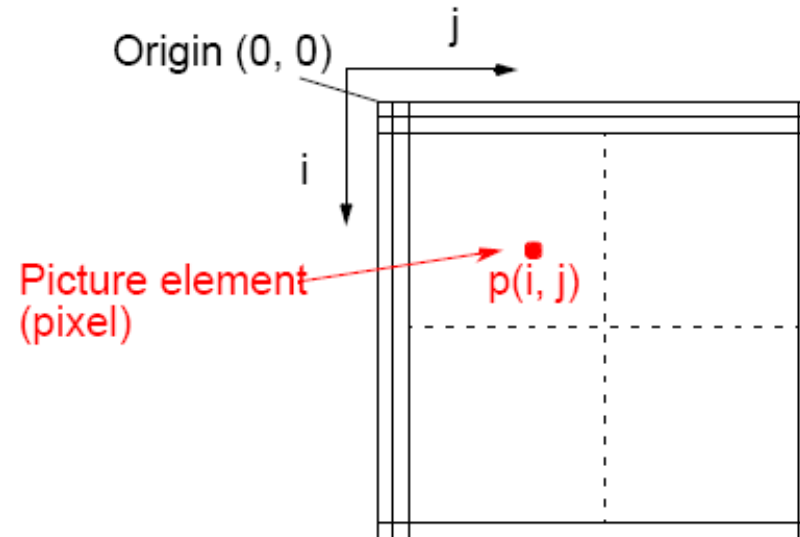

A digitális képfeldolgozás szintjei

- A képek szg-es feldolgozását három szintre lehet osztani: alacsony, közép és magas szintű feladatok (low-level, middle-level, high-level)
- Low-level: mind az input mind az output kép
- Middle-level: az inputok általában képek, de az outputok a képekből nyert attribútumok (pl. egy objektum azonosítói a képen)
- High-level: a felismert objektumok együttesének érzékelése

Alacsonyszintű képfeldolgozás

- A tárolt képen operál, hogy javítsa/módosítsa azt
- A kép képelemek (pixel = picture element) kétdimenziós tömbje

- Számos alacsonyszintű képművelet az intenzitásokat (szürkeségi értékeket) manipulálja

Számítási igény

- Tételezzünk fel egy 1024×1024 pixelből álló képet, ahol az intenzitást 8-biten tároljuk.
- Tárolási igény 2^{20} byte (1 Mbytes)
- Tegyük fel, hogy minden pixelen csak egy műveletet végzünk, ekkor 2^{20} operációt kell végeznünk a képen. Ez kb. 10^{-8} mp/operáció, ami hozzávetőlegesen 10 ms.
- Valós idejű képfeldolgozás esetén tipikusan 25-30 képet kell másodpercenként feldolgozni (fps).
- Tipikusan nem csak egyetlen operációt kell végezni a pixeleken, hanem több és összetettebb funkciókat.

Pont alapú műveletek

Olyan műveletek, ahol az output csak egy képponttól függ.

Küszöbölés:

- Egy bizonyos határnál (threshold) nagyobb intenzitású képpont értékéhez az egyik szélső értéket, ellenkező esetben a másik szélsőértéket rendeljük hozzá.

Ha egy pixel intenzitása x_i , akkor minden pixelre:

if ($x_i < \text{threshold}$) $x_i = 0$; else $x_i = 1$;

Pont alapú műveletek

Kontraszt nyújtás:

- Az intenzitás értékek tartományát széthúzzuk, hogy a részletek jobban érzékelhetőek legyenek. Adott egy pixel intenzitása x_i az $x_l - x_h$ tartományból, a kontraszt nyújtás során az $x_H - x_L$ tartományba transzformáljuk az intenzitást

$$x_I = \frac{(x_H - x_L)}{(x_h - x_l)} x_i + x_L$$

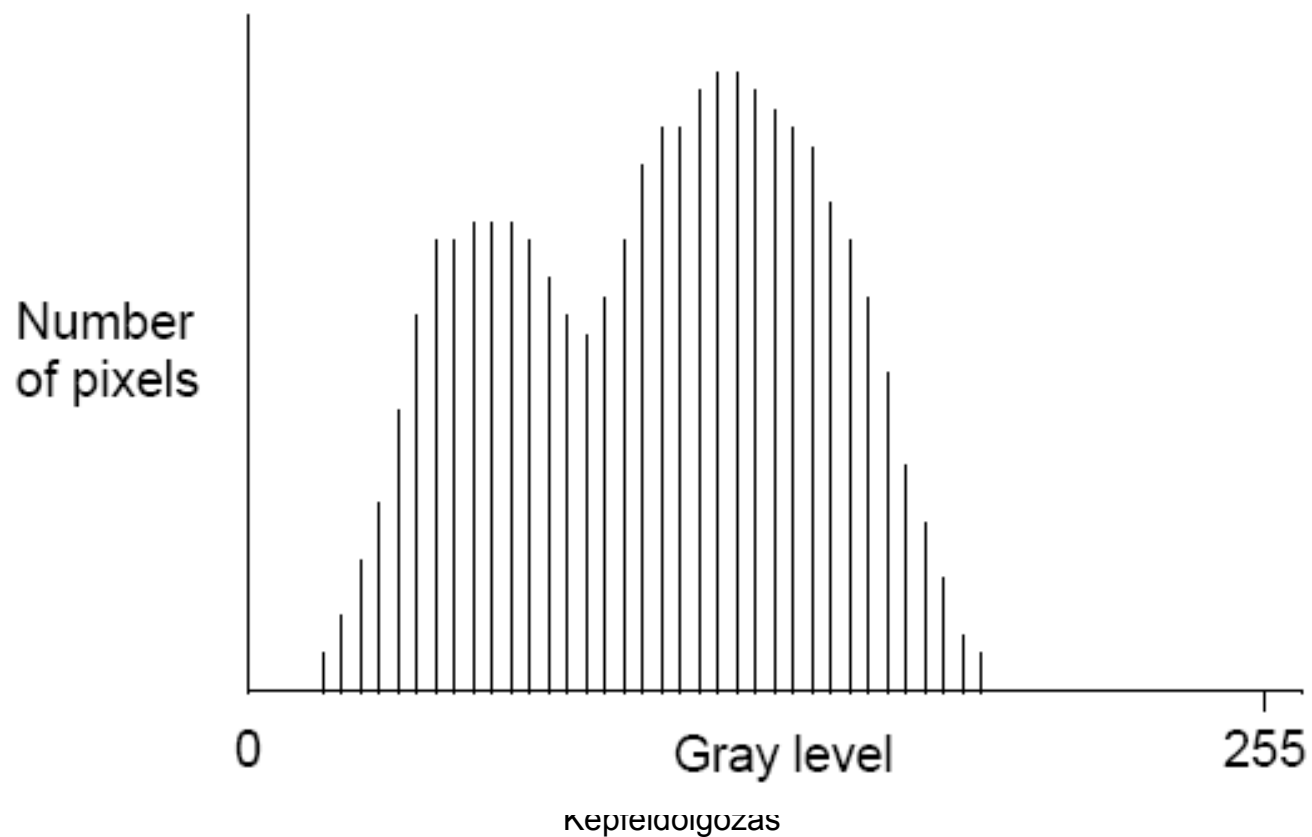
Szűrkeségi szint csökkentés:

- A kevésbé szignifikáns biteket elhagyjuk.

Hisztogram

- Az egyes intenzitásokból hány darab van a képen

Hisztogram soros kód

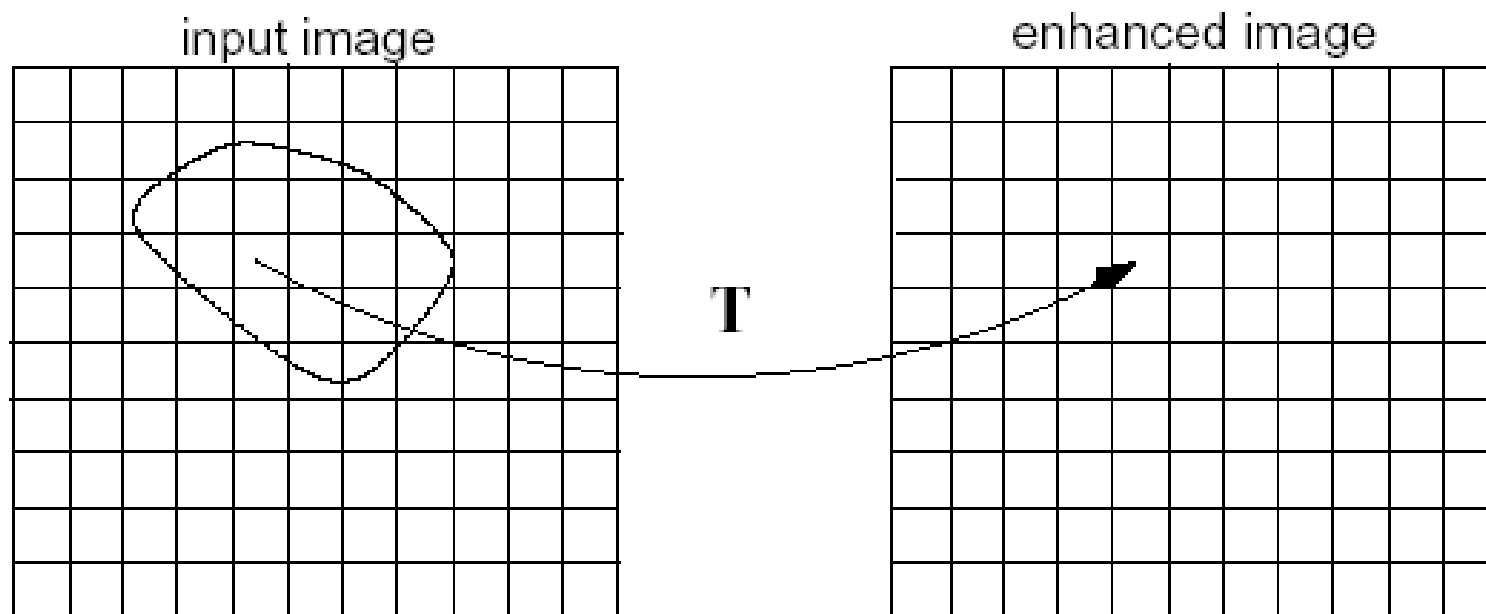
```
for(i = 0; i < height_max; x++)  
    for(j = 0; j < width_max; y++)  
        hist[p[i][j]] = hist[p[i][j]] + 1;
```

ahol a pixeleket a `p[i][j]` tömb tárolja és a `hist[k]` vektor megmondja, hogy a k -ik intenzitásból hány darab van a képen.

- Egyszerű összegző tömb.
- Könnyen párhuzamosítható dekompozícióval.

Maszk alapú műveletek

- $g(x, y) = T[f(x, y)]$, T a szomszédos pixeleken operál (lokális művelet)

Maszk alapú műveletek

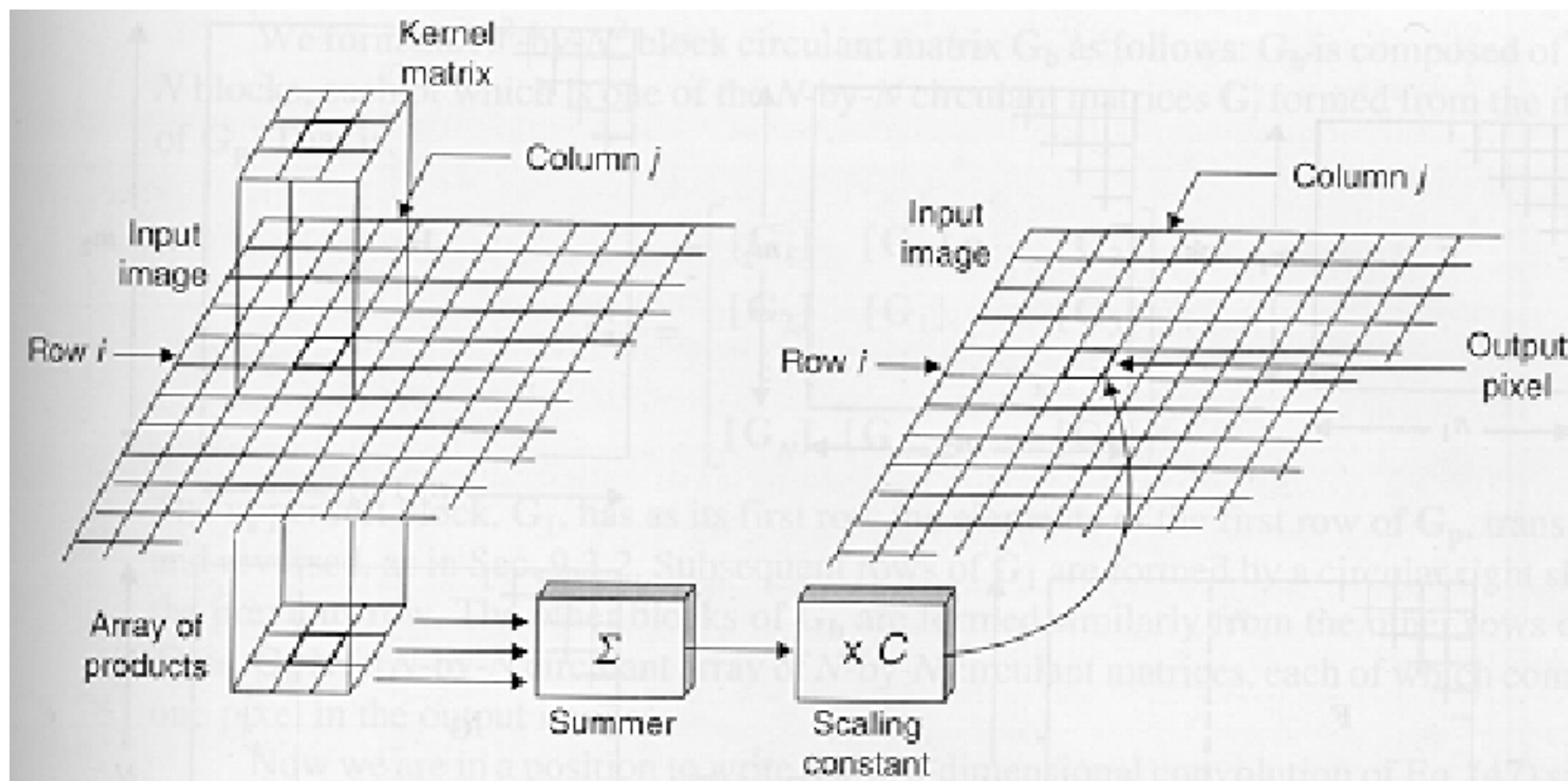
Simítás (zajszűrés):

- Az intenzitás nagy változásait simítjuk el, a magas-frekvenciás tartalom csökkentése

Élesítés:

- A részletek kiemelése

Maszk használata

Maszk

- Ablak alapú műveletekhez gyakran alkalmaznak $n \times n$ méretű maszkot ($n = 3, 5, 7, \dots$)

x_0	x_1	x_2
x_3	x_4	x_5
x_6	x_7	x_8

Átlagoló szűrő

- Egyszerű simítási technika, ahol az ablakban lévő intenzitások átlaga az új intenzitás érték:

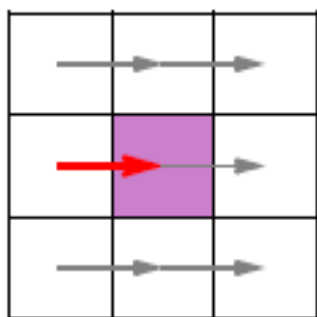
$$x'_4 = \frac{x_0 + x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 + x_6 + x_7 + x_8}{9}$$

- Soros kód:
Kilenc (+1) lépés kell az átlag kiszámításához, n pixelre $9n$. Komplexitás: $O(n)$.

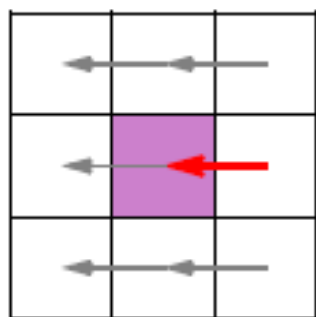

Párhuzamos átlagoló szűrő

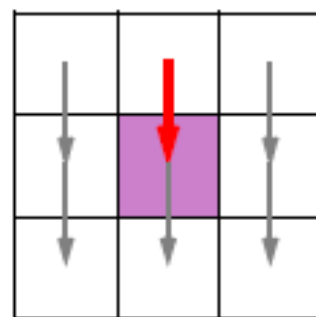
- A műveletek száma redukálható négyre
  - Elv, ami pontosításra kerül mindjárt

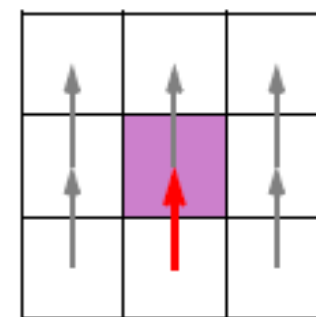
Step 1
Each pixel
adds pixel
from left

Step 2
Each pixel
adds pixel from
right

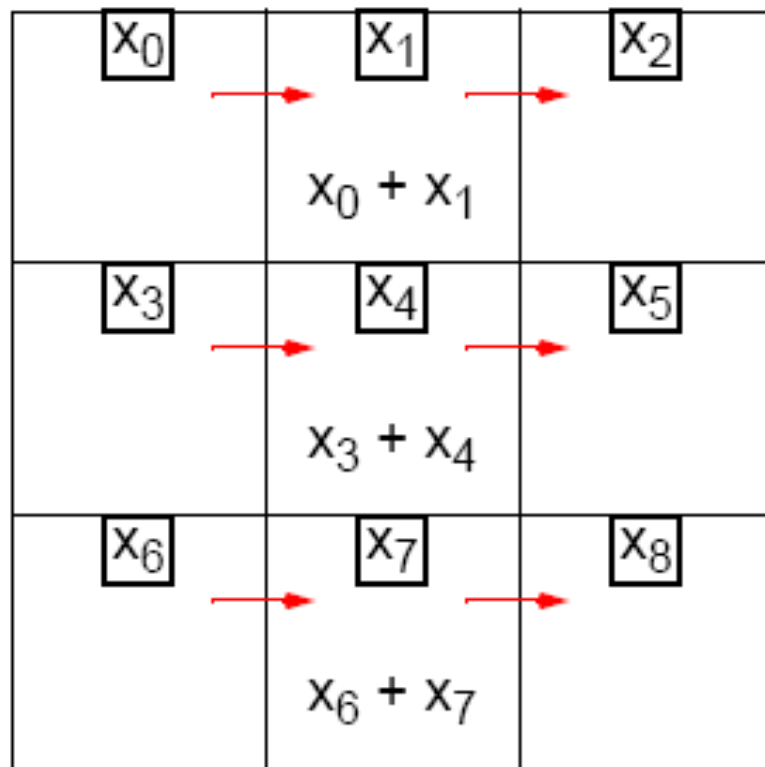

Step 3
Each pixel adds
pixel from above

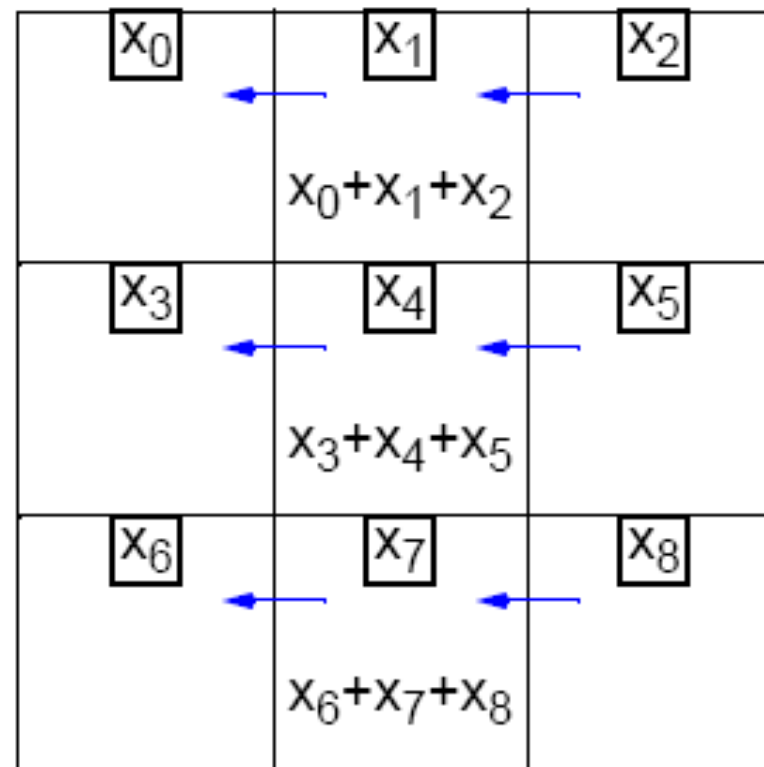

Step 4
Each pixel adds
pixel from below

Párhuzamos átlagoló szűrő I.

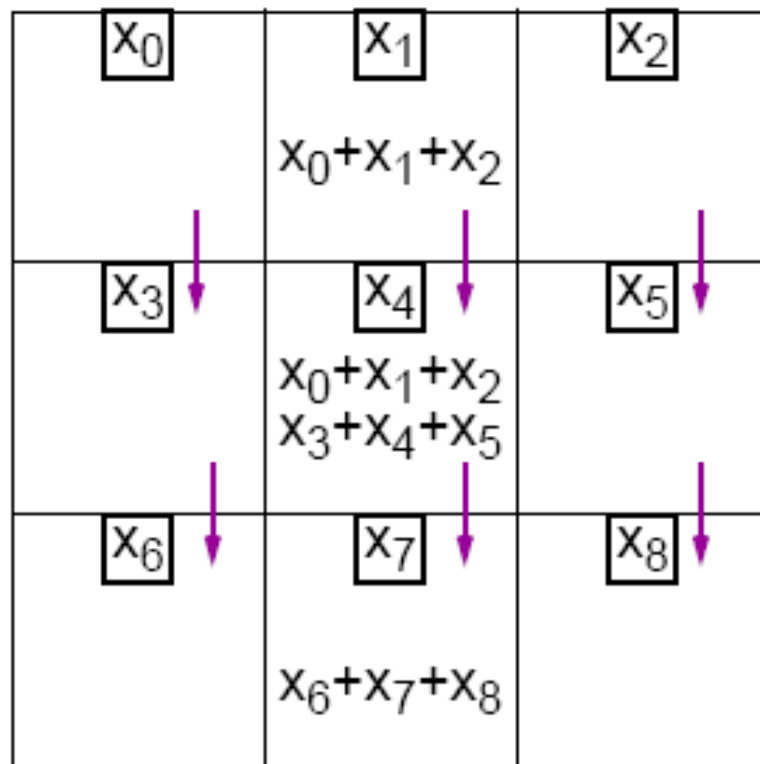

(a) Step 1

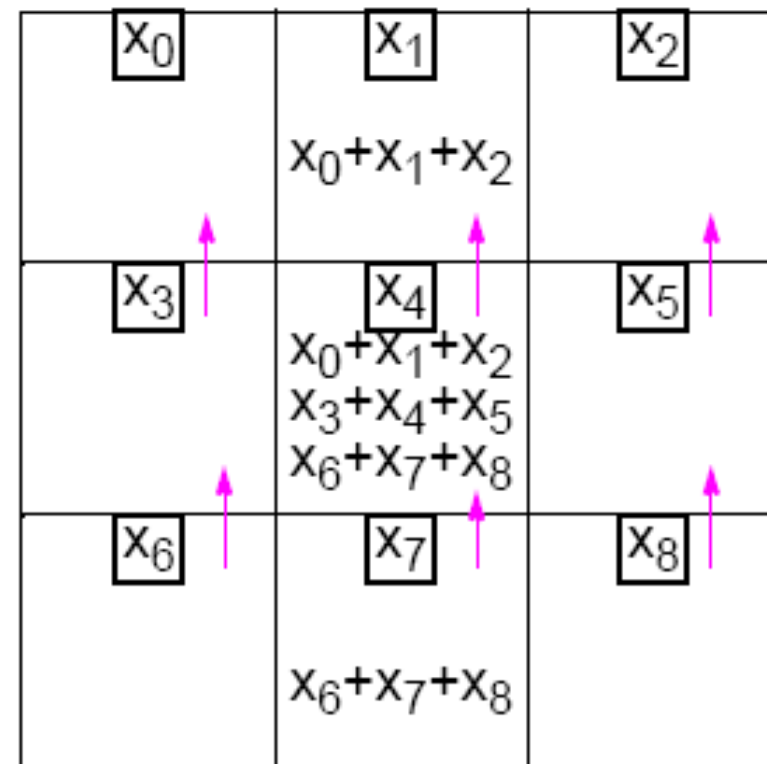

(b) Step 2

Párhuzamos átlagoló szűrő II.

(c) Step 3

(d) Step 4

Medián szűrő

Soros megvalósítás:

- A medián meghatározása érdekében rendezni kell a pixelértékeket és a középsőt kell kiválasztani.
  - Például 3 x 3-as esetben $y_0, y_1, y_2, y_3, y_4, y_5, y_6, y_7$, és y_8 .
A medián y_4 .
  - Az ötödik elemet kell kivenni a rendezés után.
  - Pl. buborékos rendezésnél a műveletek (összehasonlítás és ha kell csere) száma: $8 + 7 + 6 + 5 + 4 = 30$ lépés, azaz n pixelre $30n$ művelet.

Közelítő medián szűrő

Párhuzamos megvalósítás:

- Elsőként a soron belül hajtsunk végre három összehasonlítást és cserét:

$$p_{i,j-1} \leftrightarrow p_{i,j}$$

$$p_{i,j} \leftrightarrow p_{i,j+1}$$

$$p_{i,j-1} \leftrightarrow p_{i,j}$$

ahol $\leftrightarrow$ jelenti, hogy hasonlítsd össze és cseréld fel, ha a baloldali érték nagyobb, mint a jobboldali.

- Ezután oszlopokra vonatkozóan három lépés:

$$p_{i-1,j} \leftrightarrow p_{i,j}$$

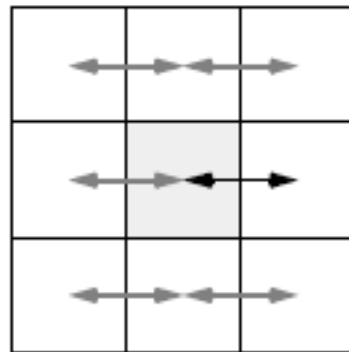
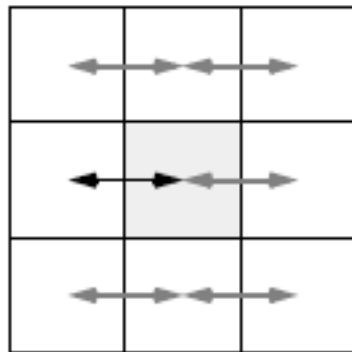
$$p_{i,j} \leftrightarrow p_{i+1,j}$$

$$p_{i-1,j} \leftrightarrow p_{i,j}$$

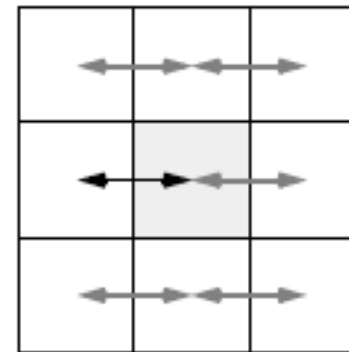
- Összesen hat lépés
- Mikor nem pontos?

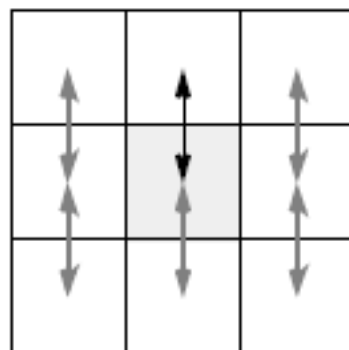
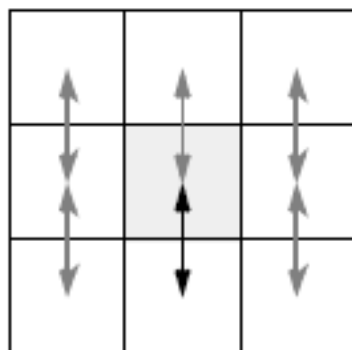
Közelítő medián szűrő

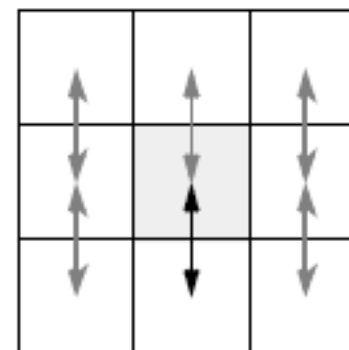
Largest
in row

Next largest
in row

Next largest
in column

Súlyozó maszkok

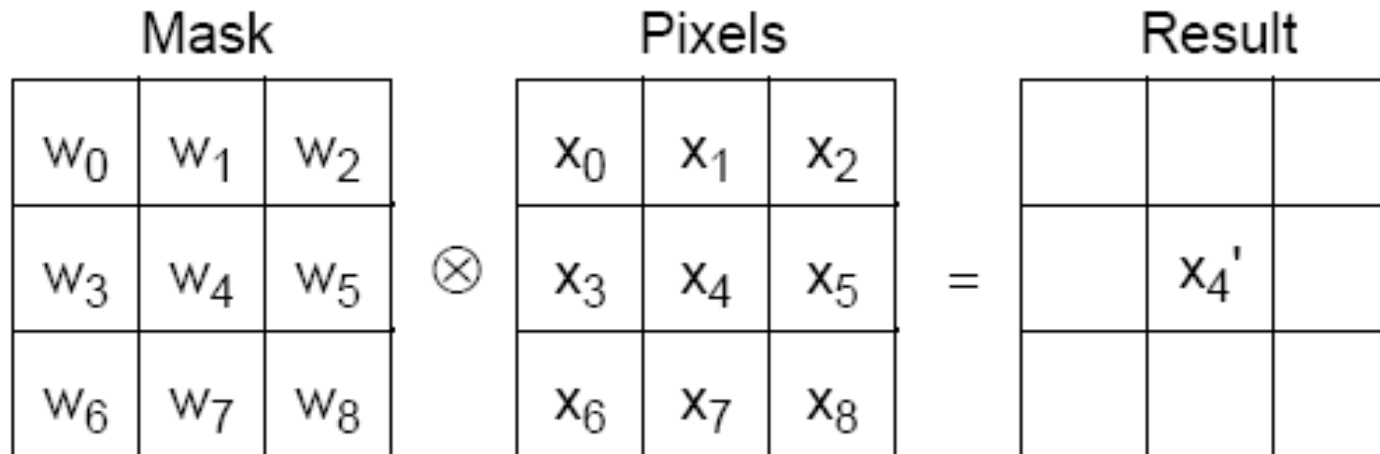
- Gyakran nem egységnyi súlyúak a maszkelemek: $w_0, w_1, w_2, w_3, w_4, w_5, w_6, w_7$, és w_8 .
Az új intenzitás érték x_4' :

$$x_4' = \frac{w_0 x_0 + w_1 x_1 + w_2 x_2 + w_3 x_3 + w_4 x_4 + w_5 x_5 + w_6 x_6 + w_7 x_7 + w_8 x_8}{k}$$

ahol $1/k$ skálázási tényező az intenzitás értékét állítja be és k nagysága gyakran a súlyok összegével egyezik meg.

Kereszt-korreláció

- 3 x 3-as súlyozó maszk használatával

azaz a súlyozott összeg ($w_i x_i$) két függvénynek (f és w) a (diszkrét) kereszt-korrelációja: $f \otimes w$

Maszkok

- Átlagoló

$k = 9$

1	1	1
1	1	1
1	1	1

- Zajszűrő

$k = 16$

1	1	1
1	8	1
1	1	1

- Felüláteresztő élesítő

$k = 9$

-1	-1	-1
-1	8	-1
-1	-1	-1

Éldetektálás

- Ahol az intenzitásban jelentős változás van, ott található él.

- Kép deriváltja:

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \left(\frac{f(x + \varepsilon, y) - f(x, y)}{\varepsilon} \right)$$

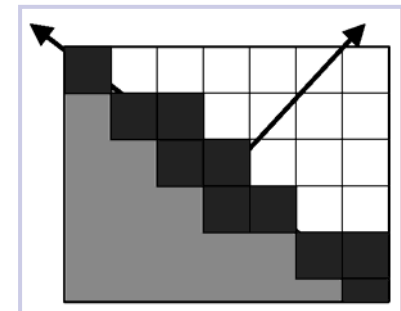
$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial y} = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \left(\frac{f(x, y + \varepsilon) - f(x, y)}{\varepsilon} \right)$$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial x} \approx \frac{f(x_{n+1}, y_m) - f(x_n, y_m)}{\Delta x}$$

$$\frac{\partial f(x, y)}{\partial y} \approx \frac{f(x_n, y_{m+1}) - f(x_n, y_m)}{\Delta y}$$

- Gradiens: $\text{grad}(f) = \begin{bmatrix} \frac{\partial f}{\partial x} \\ \frac{\partial f}{\partial y} \end{bmatrix}$

Képfeldolgozás

Éldetektálás differenciálással

- Intenzitás

- Első derivált

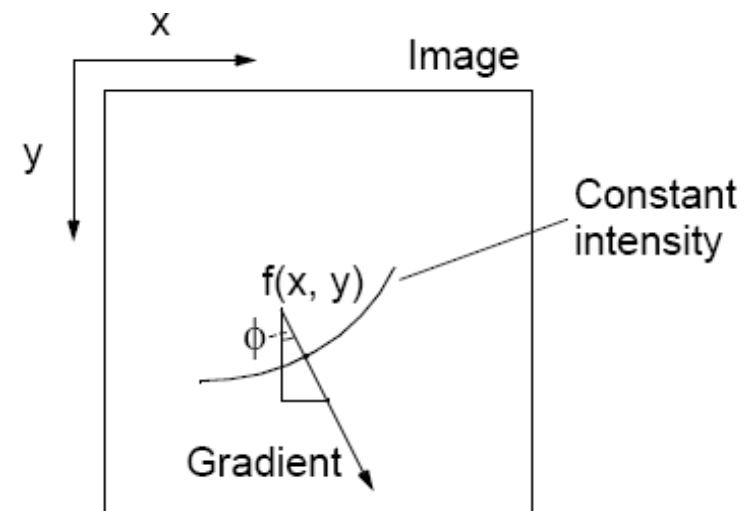
- Második derivált

Gradiens nagyság és irány

- Gradiens nagyság: $|\nabla f| = \sqrt{\left(\frac{\partial f}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial f}{\partial y}\right)^2}$

- Gradiens irány: $\varphi(x, y) = \arctan \left\{ \frac{\frac{\partial f}{\partial y}}{\frac{\partial f}{\partial x}} \right\}$

- Gradiens nagyságra más mérték: $|\nabla f| = \left| \frac{\partial f}{\partial x} \right| + \left| \frac{\partial f}{\partial y} \right|$

Éldetektáló maszkok

- A gradiens összetevőinek számolása:

$$\left| \frac{\partial f}{\partial x} \right| = (x_5 - x_3) \quad \left| \frac{\partial f}{\partial y} \right| = (x_7 - x_1)$$

- A gradiens nagyság: $|\nabla f| = \left| \frac{\partial f}{\partial x} \right| + \left| \frac{\partial f}{\partial y} \right| = |x_7 - x_1| + |x_5 - x_3|$

0	-1	0
0	0	0
0	1	0

0	0	0
-1	0	1
0	0	0

Prewitt operátor

- A gradiens összetevőinek számolása:

$$\left| \frac{\partial f}{\partial x} \right| = (x_2 - x_0) + (x_5 - x_3) + (x_8 - x_6)$$

$$\left| \frac{\partial f}{\partial y} \right| = (x_6 - x_0) + (x_7 - x_1) + (x_8 - x_2)$$

- A Prewitt maszk:

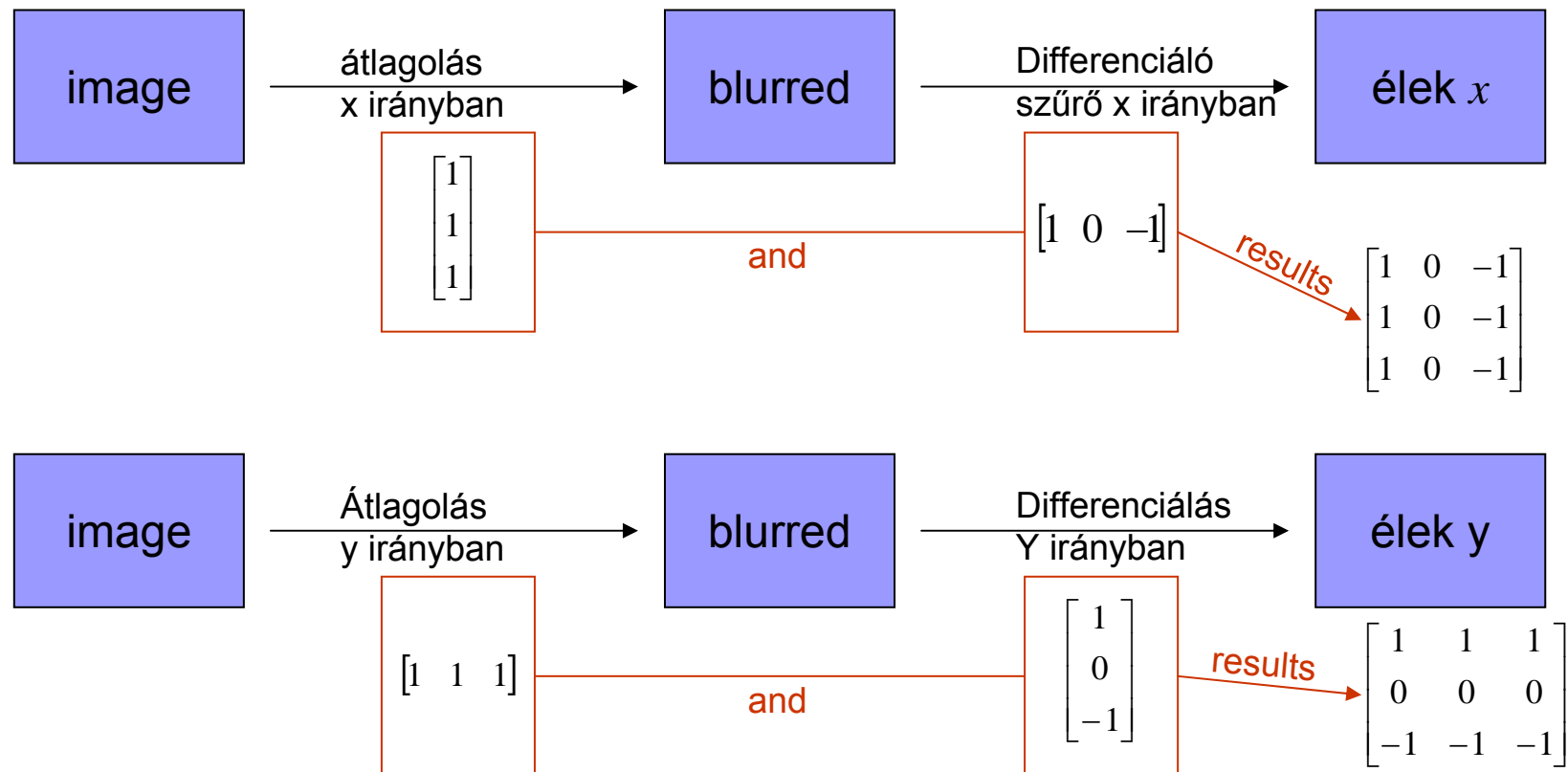
-1	-1	-1
0	0	0
1	1	1

-1	0	1
-1	0	1
-1	0	1

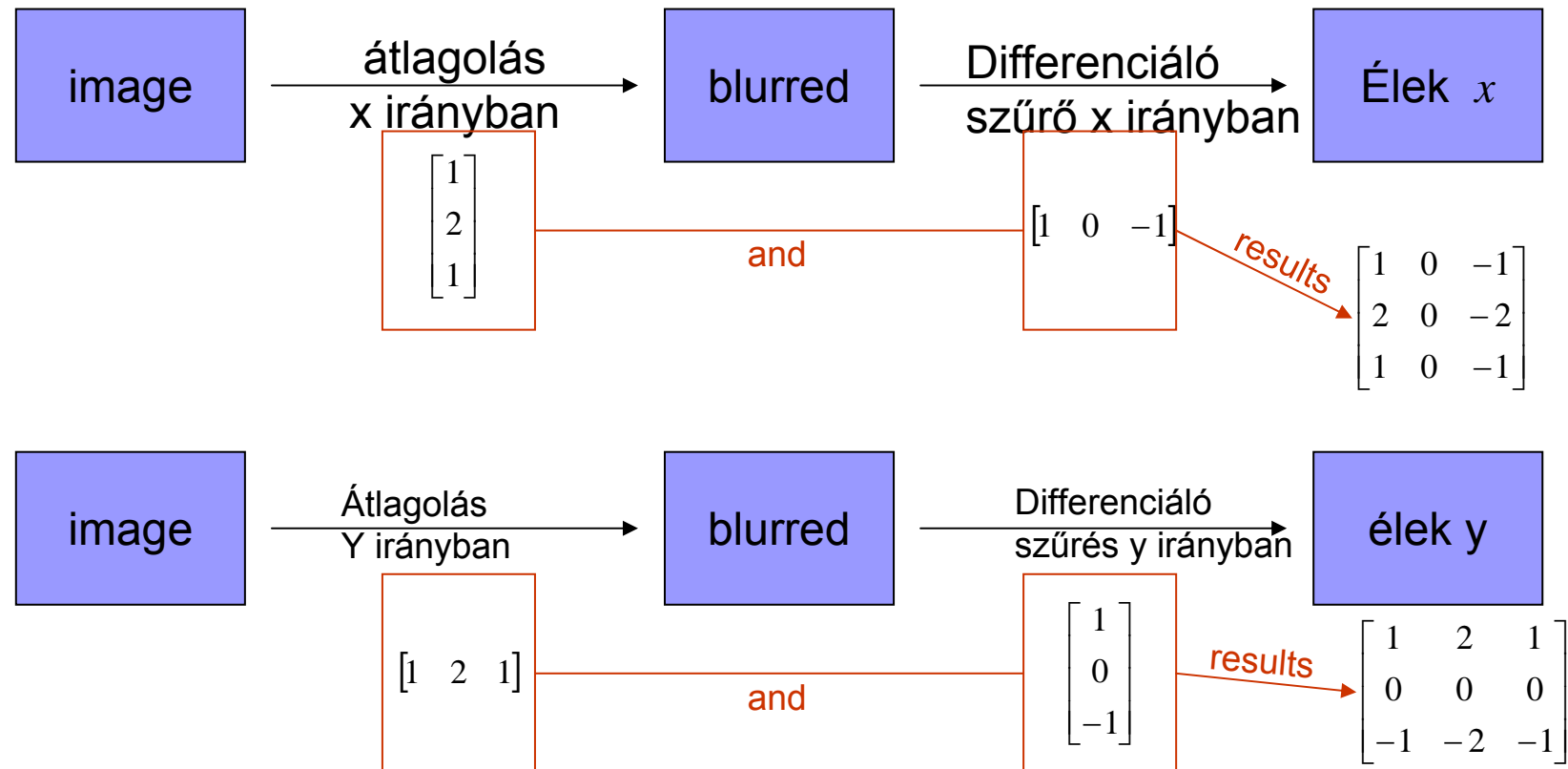
reprezentáció

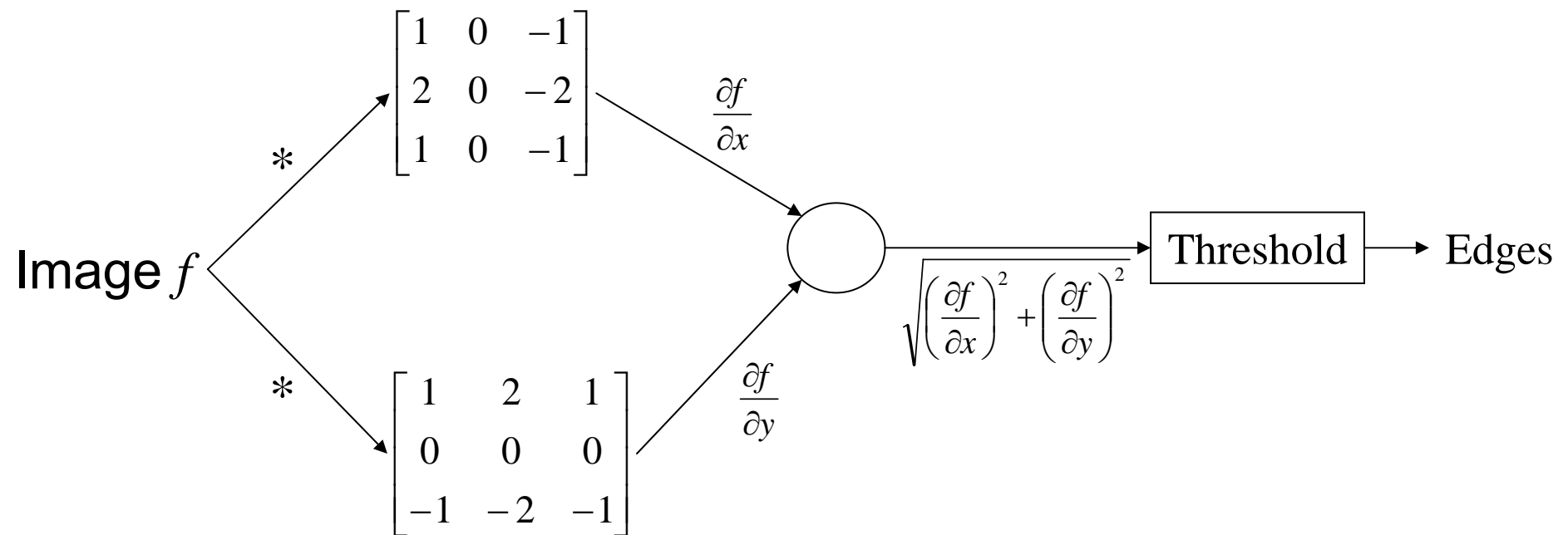
Prewitt éldetektor

Sobel éldetektáló

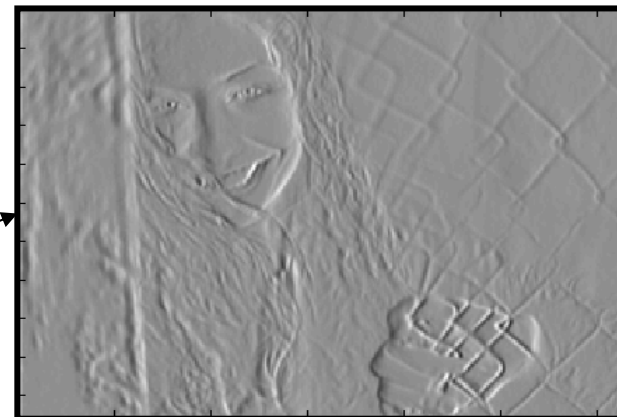
Sobel éldetektáló

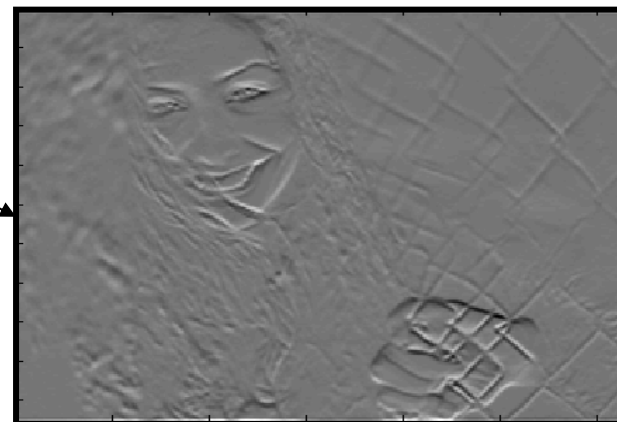
Sobel éldetektáló

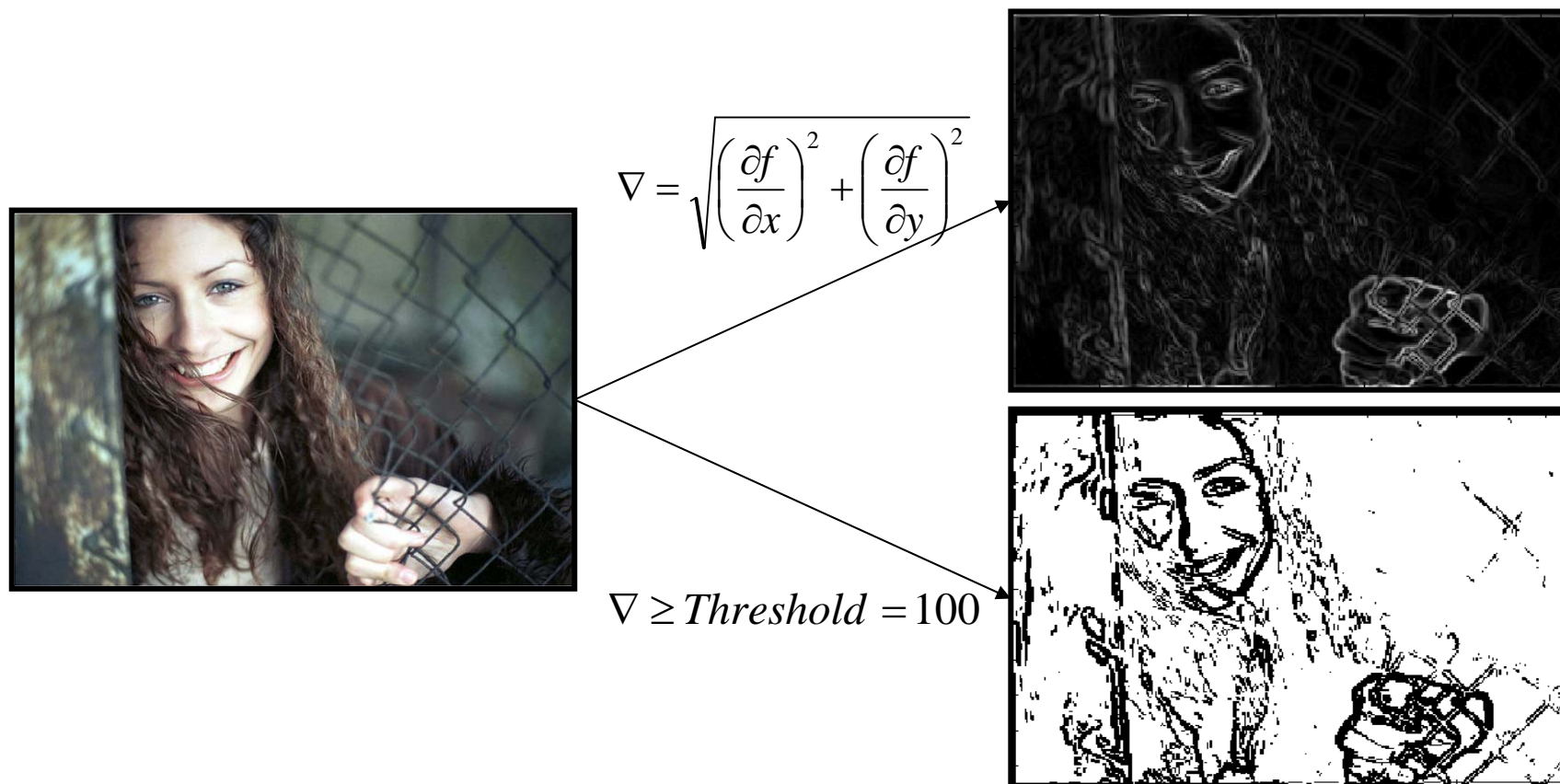
$$\frac{\partial f}{\partial x}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}$$

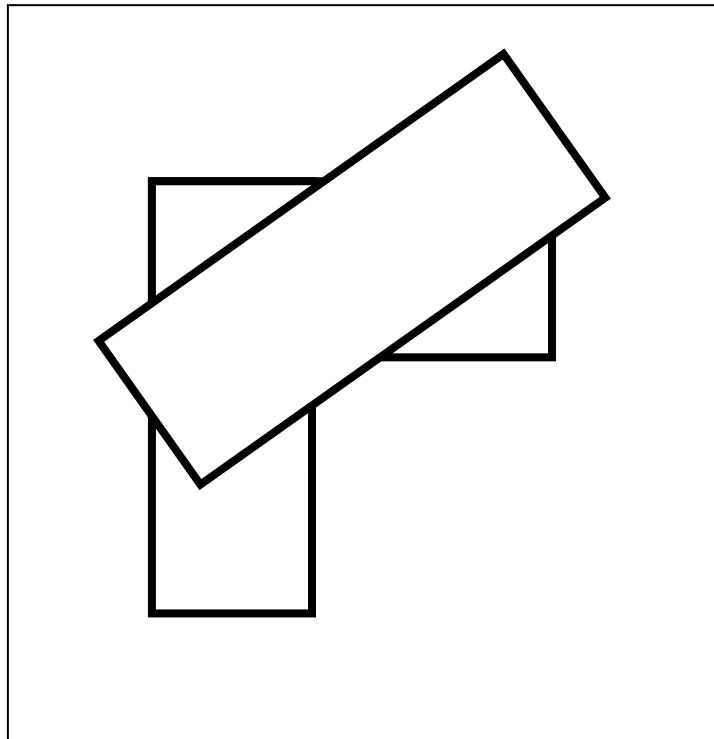

Sobel éldetektáló

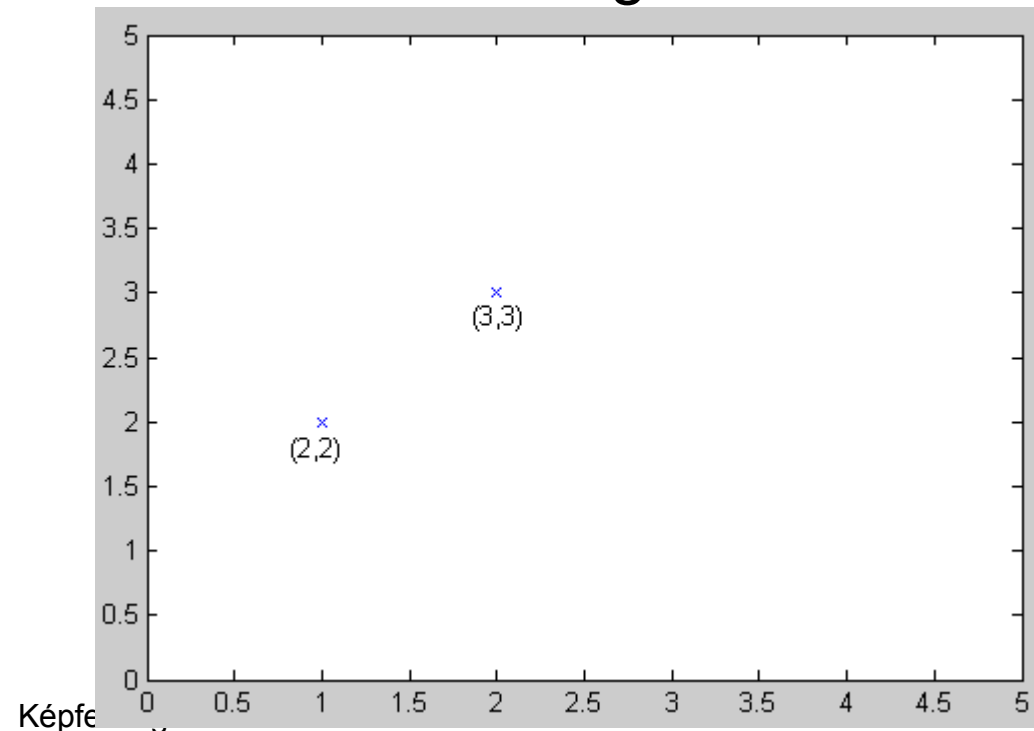

Vonaldetektálás

Vonaldetektálás Hough trafóval

- Cél: Az $f(x, y)$ képen találjuk meg a vonalakat és határozzuk meg azok egyenletét
- $O(NNMM)$ nagyságrendű számítást kell elvégezni

Vonaldetektálás Hough trafóval

Főbb pontok:

- Konverzió paraméter térbe
- Az m és n paraméterek megtalálása
- Visszakonvertálás derékszögű koordinátákba

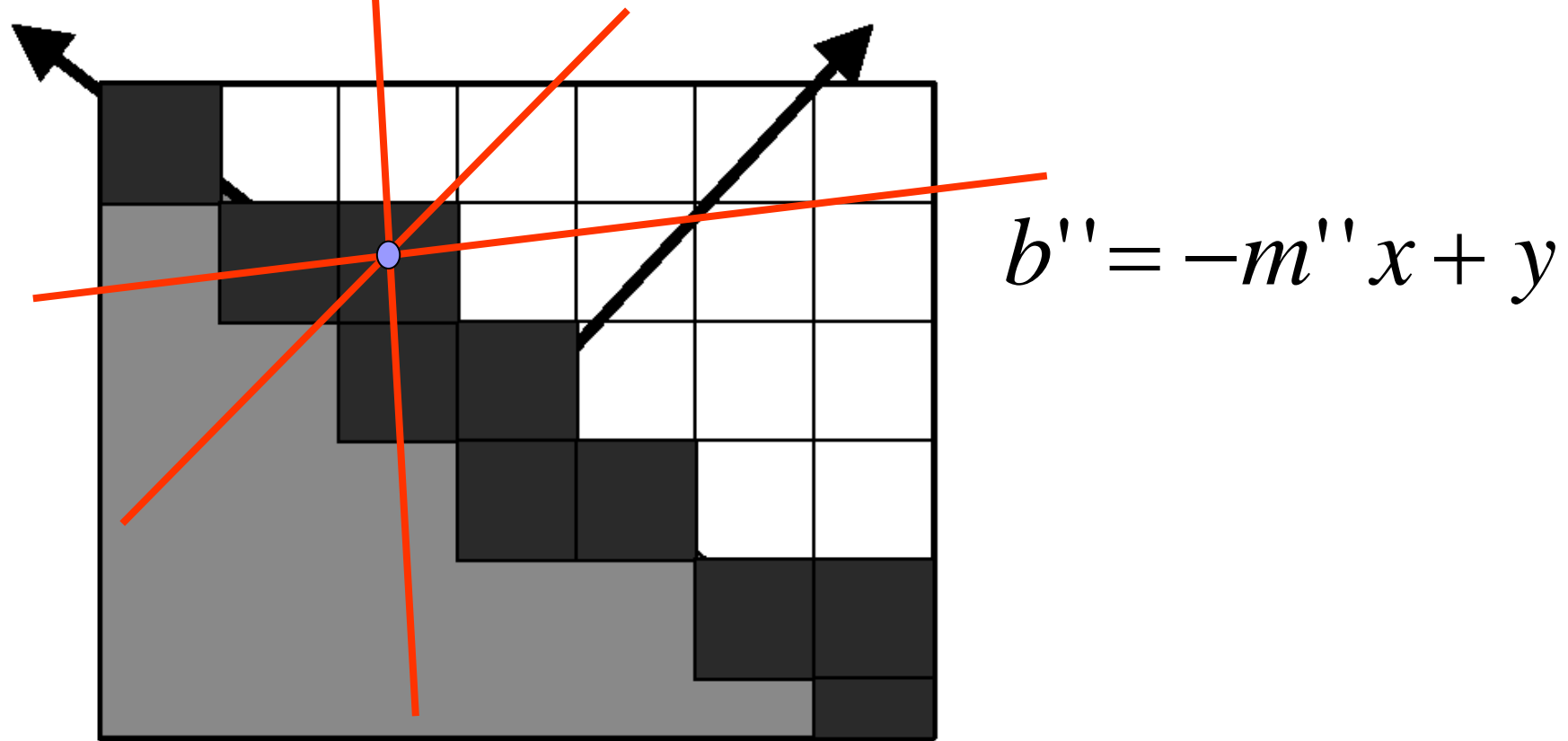

Vonaldetektálás Hough trafóval

- **Kulcs:** Használjuk a paraméterteret, ahol a bonyolult probléma az egyszerűbb lokális maximumok megtalálását jelenti
- Input:
  - ☐ Bináris kép élpontokkal
  - ☐ Küszöb

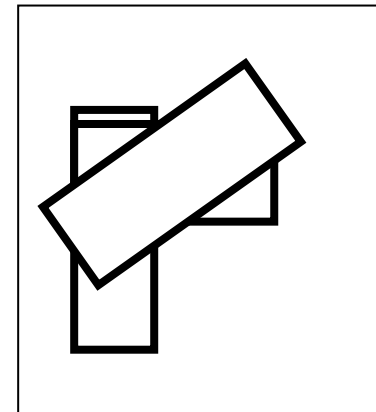
Hough transzformáció

$$b = -mx + y \quad b' = -m'x + y$$

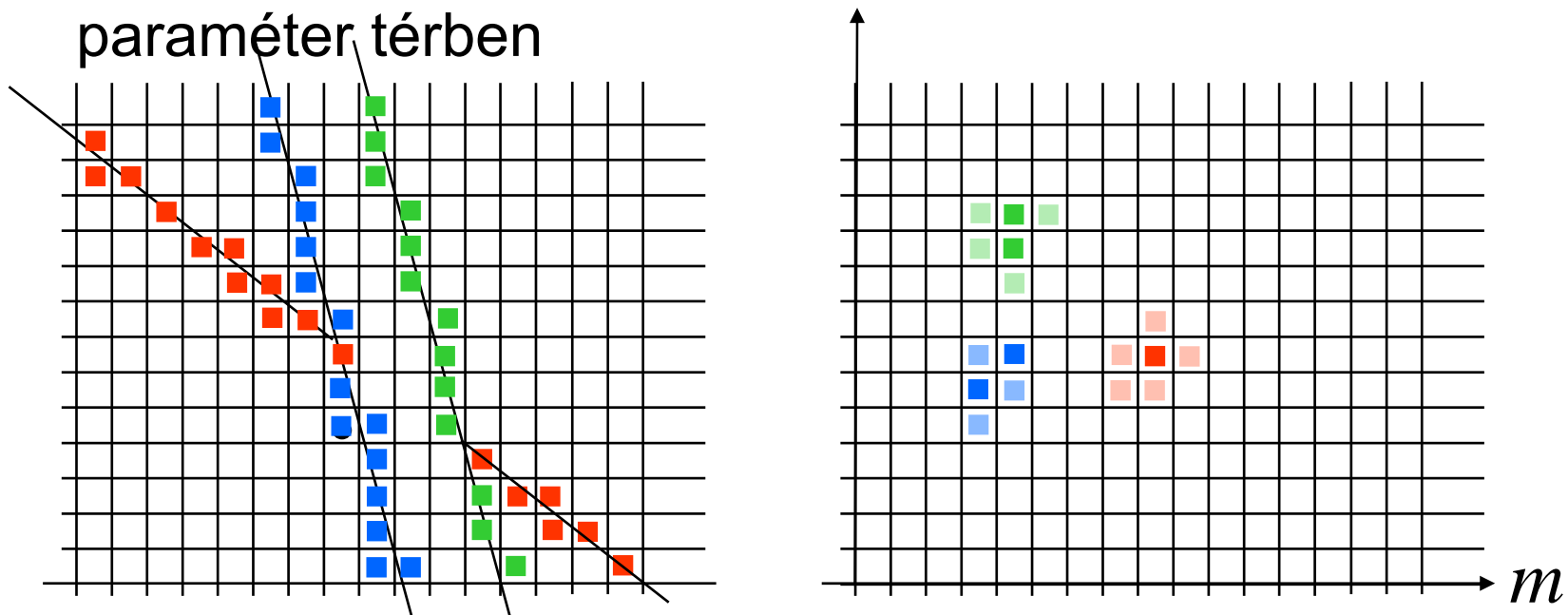
Vonalillesztés

- Vonal egyenlet
 $y = mx + b$ m meredekség, b az y - metszéspon t
- Az (m, b) teret osszuk fel egy ráccsal és minden cellához rendeljünk egy számlálót: $c(m, b)$
kezdetben 0 értékkel
- Minden élpixel ismert koordinátaival
  - Számoljuk ki b értékét minden lehetséges m mellett
 $b_i = y - m_j x$
  - Növeljük meg a $c(m_i, b_i)$ -t eggyel
- Keressük meg a lokális maximumokat a paraméter térben!

Hough trafó: kvantálás

- Vonal detektálás maximum/klaszter keresésével a paraméter térben

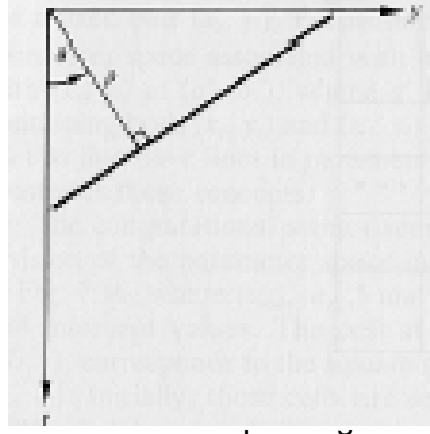
- Függőleges vonalak esetén probléma
  - m és b végtelen

Hough transzformáció

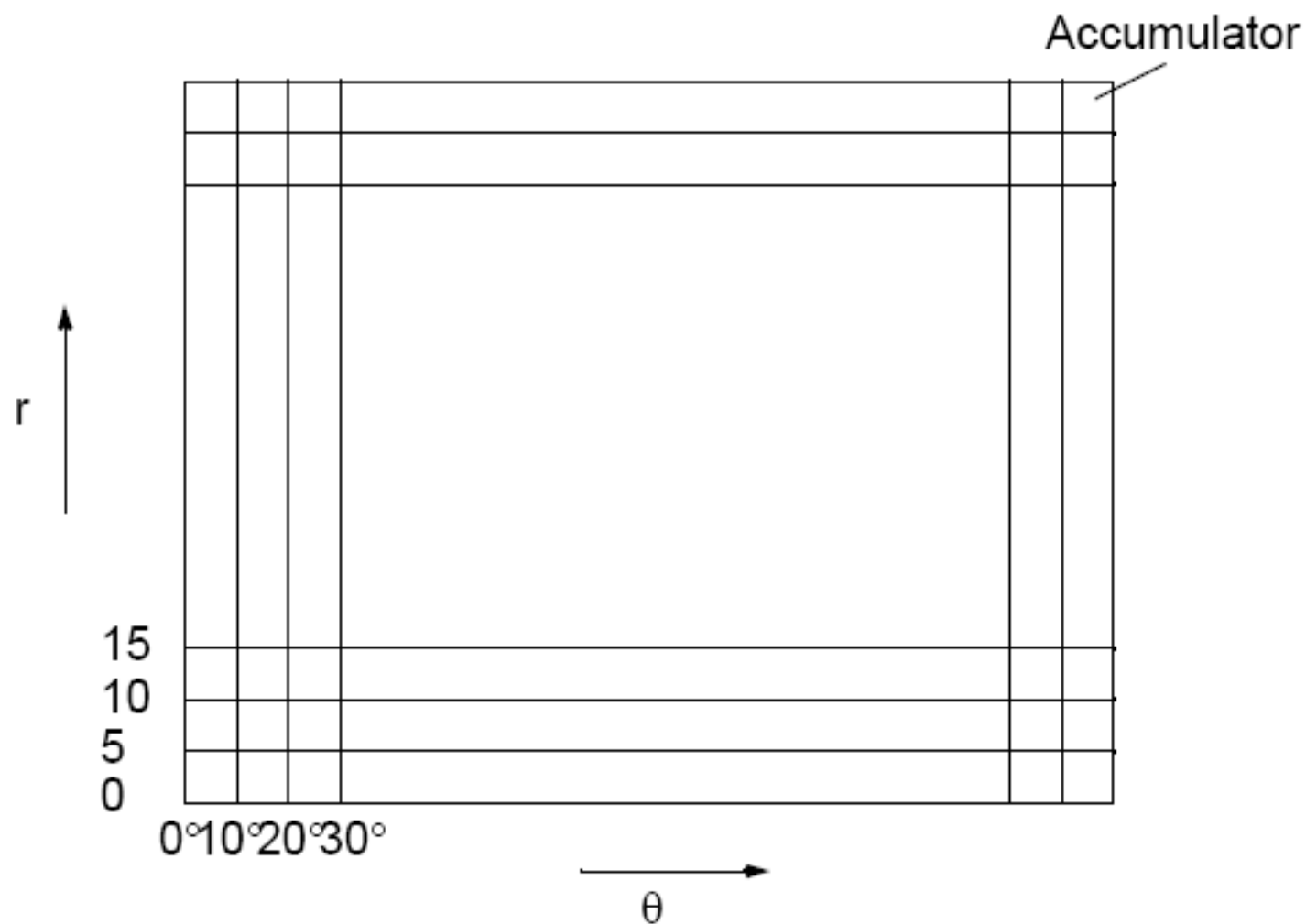
- Polár koordinátás reprezentáció
  - Egy egyenes minden pontjára θ és ρ állandó
  - Bármely irányban numerikusan stabil leírás

$$x \cos \theta + y \sin \theta = \rho$$

- Különböző θ konstans értékekre ρ fix értékeinél különböző vonalakat szolgáltatnak

Akkumulátor tömb

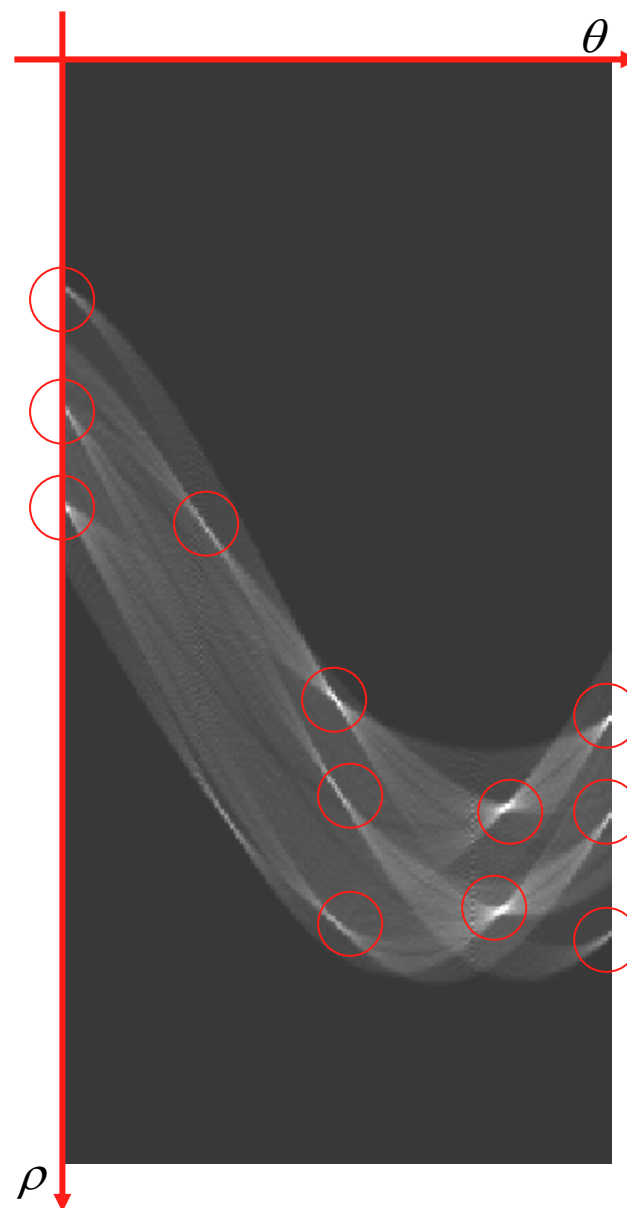
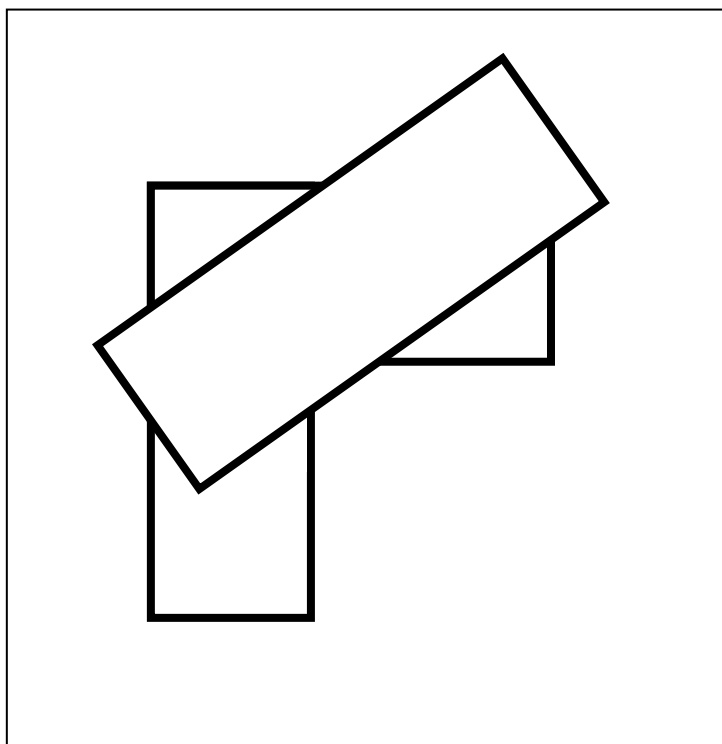

Algoritmus

- Készítsünk egy 2D (θ, ρ) számláló tömböt, a szög 0 és 180 fok között változik, a távolság maximum a kép átlója
  - Nullázuk ki
- A θ szög lehetséges értékeit vegyük fel
  - Például 10°-os növekmények
- Minden élpontra
  - Számoljuk ki ρ értékét az (A) egyenlettel
  - Minden kiszámolt (θ, ρ) párra növeljük meg a számlálótömb értékét
- Keressük meg a lokális maximumokat

Vonaldetektálás

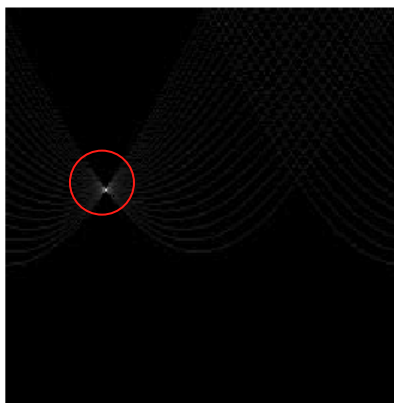
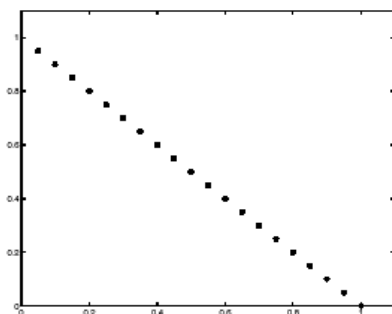

Képfeldolgozás ρ

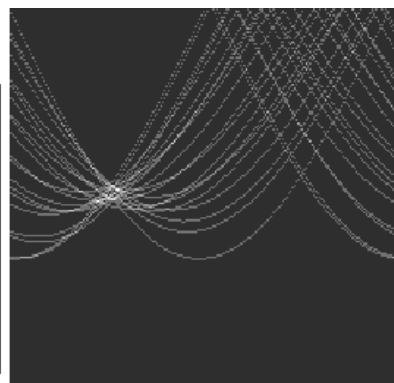
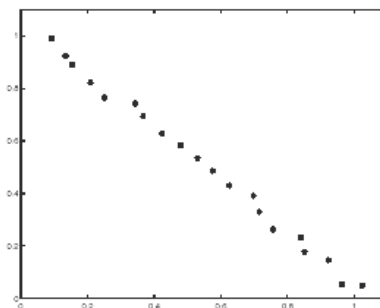

Vonaldetektálás - példa

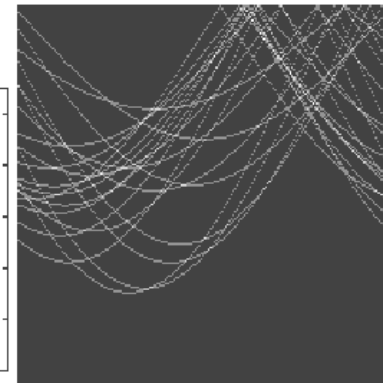
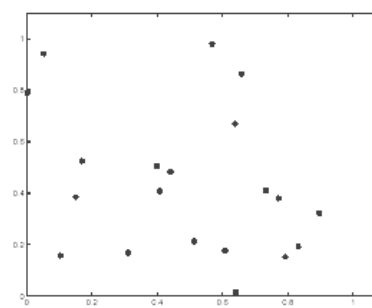
ideális

zajos

Nagyon zajos

Nehézségek

- Hogyan osszuk fel a paraméter teret (θ, ρ) ?
  - nagy? Nem tudunk különbséget tenni vonalak között
  - kicsi? A zaj hibákat eredményez
- Hány vonalat találunk?
- Melyik élpont melyik vonalhoz tartozik?
- A zaj miatt nehéz kielégítő megoldást találni

Soros kód

```
for (x = 0; x < xmax; x++)                                /* for each pixel */
    for (y = 0; y < ymax; y++) {
        sobel(&x, &y, dx, dy);                            /* find x and y gradients */
        magnitude = grad_mag(dx, dy);                      /* find magnitude if needed */
        if (magnitude > threshold) {
            theta = grad_dir(dx, dy);                      /* atan2() fn */
            theta = theta_quantize(theta);
            r = x * cos(theta) + y * sin(theta);
            r = r_quantize(r);
            acc[r][theta]++;                                /* increment accumulator */
            append(r, theta, x, y);                        /* append point to line */
        }
    }
```


Párhuzamosítás

- Mivel az akkumulátor tömb számítása független más összegzésektől, ezért párhuzamosítható:
  - Az egész képre olvasási jog szükséges.